REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în flăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inuluĭ Nr. 30, etaĭu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 200. Brașov, Joi 12 (25) Septemvrie. 1902.

Serbarea dela Șipca și puterile centrale.

Ḑilele aceste Bulgarii vor serba la Șipca aniversarea rĕsboiului dela 1877, care le-a adus liberarea de sub jugul turcesc și înființarea principatului actual bulgar. Serbările dela Șipca au sĕ fie dér o reamintire a succeselor militare, ce au constrîns Turcia sĕ subscrie preliminarele păcii dela San-Stefano precum și a succeselor marĭ politice, ce le-au dobêndit în urma acésta Bulgarii.

Au intenționat așa-dér Bulgarii sĕ serbeze aniversarea de 25 de anĭ a liberării lor și sĕ înoiéscă cu acésta ocasiune legăturile cu Rusia „liberătóre“. Tóte acestea le-au voit și le-au pus în scenă cei-ce au secerat tot câștigul în rĕsboiul cu Turcii, dela 1877. In zelul lor de a-șĭ arăta recunoscința față cu Rușii au uitat însĕ că acele succese au fost dobêndite mare parte prin concursul armelor române, a armatei reunite româno-ruse comandate de principele Carol al României. Plimbatu-s'a generalul Gurko cu trupele sale pe la Șipca, însĕ făr' de nicĭ un resultat, căcĭ fù silit a se retrage érășĭ. Până ce nu a căḑut Plevna, nu le-a fost posibil Rușilor sĕ înainteze și sĕ impună Porței condițiunile de pace. Dér Plevna și întăriturile din jurul ei n'au căḑut decât numai cu ajutorul armelor române, numai cu concursul asalturilor eroice ale armatei române.

Și cu tóte acestea Bulgarii n'au găsit cu cale a învita la serbarea lor și armata română. Cei-ce au sângerat la Grivița și în cele-lalte întăriturĭ ale Plevnei pentru liberarea creștinilor bulgarĭ de sub stăpânirea păgână, au fost ocolițĭ de către Bulgarii „recunoscĕtorĭ“ și nu vor fi representațĭ la serbarea dela Șipca.

Ce-au voit sĕ dovedéscă Bulgarii cu acésta? Că se simt mai presus decât vecinii lor Românĭ, orĭ au vrut sĕ le arate ura și invidia, de care sunt cuprinșĭ într'un mod neînțeles față cu aceia, dela carĭ totdéuna numai bunătate, simpatie pentru sórtea lor și binefacere au întîmpinat. Vrut'au óre Bulgarii sĕ fie numai ei cu protectorii lor dela méḑă-nópte la serbare și printr'asta sĕ se vadă, că urmăresc tendințe cu totul deosebite separatiste?

Póte că așa i-au sfătuit protectorii, ca sĕ se eschiveze dela solidaritatea, ce-ar trebui sĕ-i lege în interesul lor bine înțeles de România, și sĕ facă politică spre mărirea slavismului.

Orĭ cum ar fi, ignorarea recunoscinței datorite armatei române, nu o va înregistra istoria cu laudă pentru Bulgarii din ḑilele nóstre.

Mâne este așteptat la Varna marele duce Nicolaevicĭ, care vine sĕ represinte pe Țar la serbarea dela Șipca. Se făcuse întâi pregătirĭ pentru acésta serbare pe o scară întinsă. Era în program ca marele duce sĕ visiteze și Sofia. Camera bulgară a votat sute de mii pentru serbărĭ și s'a cheltuit mult în Sofia mai ales pentru întêmpinarea marelui duce.

Insĕ de-odată fù redus programul serbărilor. Se asigură, că acésta s'a întêmplat în urma intervenirei puterilor centrale și a Angliei, carĭ au cerut printr'o notă colectivă ca sĕ se schimbe și reducă programul sĕrbărilor, căcĭ întinderea, ce li-s'a dat, putea sĕ aibă un caracter de manifestație ostilă față cu România și Turcia.

Ḑiarul bulgar „Vecerna-Posta“ se plânge amar de nota puterilor. „Nota colectivă“, ḑice, „a căḑut ca un trăsnet. Guvernul princiar a suspendat comisiunile, ce se formase pentru aranjarea serbărilor, a oprit pe veteranĭ sĕ ia parte la acestea și a dispus sĕ nu învite nicĭ un fost ministru, nicĭ un deputat, nicĭ un representant de comune, sĕ nu dea nicĭ un banchet sĕ nu țină nicĭ un discurs. Drumul óspeților rușĭ este indicat: Varna-Șipca-Burgas“...

Supĕrarea, ce o dau pe față Bulgarii din pricină, că acele puterĭ s'au încumetat sĕ céră ca serbările dela Șipca sĕ nu degenereze în demonstrații politice, n'are nicĭ un temeiu.

Pentru orgoliul acestor neastîmpărațĭ nu se pot periclita marele interese ale păcii și ale stabilității în peninsula balcanică. De aceea óspeților rușĭ le este indicat drumul — care nu trece pe la Sofia.

Turburările din Agram și pressa maghiară. *„Agramer Zeitung“*, ḑiar inspirat de Banul croat, se ocupă într'un lung articol de turburările din Agram și de agitațiunile pressei maghiare contra Croaților. In loc ca pressa acésta sĕ tacă acum, după-ce s'a constatat, carĭ au fost causele adevĕrate ale turburărilor, ea esagerézá contravențiunile întêmplate și falsifică motivele, ba pune în vedere alte turburărĭ, ce pretinde că s'ar pregăti în contra altei naționalitățĭ. Acéstă atitudine a pressei maghiare — ḑice „Agr. Ztg.“ — nu póte fi în deajuns condamnată. Este cutezată afirmarea, că în Agram nu se așteptă decât încetarea statariului, pentruca apoi sĕ fie atacațĭ Maghiarii. E ne mai pomenită ușurința cu care se trage la îndoiélă independența corpului judecătoresc croat, imputându-i parțialitate față cu indivizii tras la rĕspundere, și nu află lucru mai bun, decât sĕ céră delegarea unui tribunal contra demonstranților, pretensiune acésta, care se opune autonomiei justițiare a Croației.

Serbările de la Șipca. Am semnalat erĭ la ultimele scirĭ, că patru marĭ puterĭ: Austria, Germania, Italia și Anglia au trimis o notă comună guvernului bulgar, cerênd sĕ schimbe programul sĕrbărilor de la Șipca. După „Cronica“ din Bucurescĭ, nota motivând acéstă pretensiune, ḑice, că deóre-ce aceste serbărĭ — prin întinderea și strălucirea, ce li-s'a dat — au căpĕtat un caracter de *manifestație ostilă față de România și Turcia*, puterile de mai sus îngrijate de stabilitatea ordinei și a liniștei în Balcanĭ, atrag atențiunea guvernului princiar bulgar, că actualele raporturĭ amicale între statele balcanice riscă a-se periclita. In consecință învită guvernul bulgar sĕ schimbe programul sĕrbărilor, dându-le proporții cu totul restrînse și un caracter cu totul particular național. Cam acesta e, în substanță, conținutul notei.

Câte-va ḑiare bulgare susțin, că intervenția puterilor s'ar fi făcut din inițiativa regelui Carol, căcĭ insulta adusă armatei române, de a nu fi învitat nicĭ un representant al ei, a supĕrat fórte mult pe regele Carol. Alte ḑiare bulgărescĭ susțin, că schimbarea programului sĕrbărilor s'ar face din causa doliului, ce curtea principelui Ferdinand a luat în urma morții reginei Belgiei.

De altă parte se telegrafézá din Constantinopol, că la obiecțiunile făcute de Pórta otomană, că sĕrbările de la Șipca vor escita populațiunea musulmană, s'au dat din sorginte rusésca asigurărĭ, că serbările vor avé un caracter esclusiv militar și nu vor da ocasiune la nicĭ o demonstrațiune politică.

America și Evreii din România.

Intre vocile foilor germane de la noi privitóre la procederea Statelor-Unite în afacerea emigrării Evreilor din România, este de remarcat ceea-ce scrie *„Sieb. D. Tagblatt“* din Sibiiu în numĕrul sĕu de Marțĭ.

După ce vorbesce de uneltirile nemernice ale pressei internaționale jidovescĭ contra României și în special condamnă insultele, ce se fac din incidentul notei americane statului român, fóia numită arată, că România nu numai că nu este violentă față cu Evreii de sub scutul ei, dér nu merită de loc imputarea, ce i-o face nota americană, că ar fi desconsiderat art. 44 al tractatului de la Berlin. Din contră statul român a luat tóte mĕsurile spre a satisface acelor disposițiunĭ prin formularea din nou a art. 7 din constituția română. Rusia, Italia și Austro-Ungaria au aprobat imediat acéstă formulare. Contele Andrassy a declarat, că înțelege pe deplin greutățile cu care are sĕ lupte România în cestiunea ovreiéscă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Nopțĭ senine.

De F. M. Dostojewskij.

Noptea întâiŭ.

Era o nópte splendidă, — o nópte, pe care o poțĭ vedé numai, când eștĭ tînĕr. Privind la cerul înstelat, involuntar ți-se pune întrebarea: Óre sub un ceriŭ ca acesta pot sĕ trăéscă ómenĭ rĕĭ? Eu însĕ încă de diminéță aveam o disposiție atât de ciudată; aveam impresia, ca și cum m'ar fi părăsit de-odată toțĭ. Se înțelege, că fie-care are dreptul sĕ întrebe: Cine sunt aceștia toțĭ? De opt anĭ trăiesc deja în Petersburg și încă n'am un singur cunoscut. De ce sĕ am eu cunoscuțĭ? Eu cunosc de alt-minterĭ tot orașul; tocmai de aceea mi-se părea, că m'au părăsit toțĭ, când întreg orașul a pornit sĕ se ducă la țéră. Am rĕmas singur și mĕ cuprinsese un fel de frică. Am umblat trei ḑile rĕtăcind pe Newskij-Prospect, în grădină, pe cheu — fără sĕ întîlnesc o singură figură dintre acelea pe carĭ eram obicĭnuit a le întîlni la același loc, la aceeașĭ óră, tot anul. Ii cunosc pe toțĭ fórte bine, sunt vesel, când îi vĕd veselĭ, sunt mâhnit când îi vĕd mâhnițĭ. Aprópe sĕ fac cunoscință cu un domn bĕtrân, cu care mĕ întîlniam ḑilnic la Fontanka, la anumită óră. Are un aer atât de important și de gânditor. Mereu mormăie în barbă și bălăbănesce din mâna stângă, ér în drépta ține un baston lung cu măciucă de aur. De sigur m'a observat și el și se interesézá de mine. Décă s'ar întêmpla sĕ nu viu la Fontanka la ora obicĭnuită, sunt sigur, că ar fi indispus. De aicĭ vine, că noi suntem cât p'aci sĕ ne salutăm, mai ales când suntem bine dispușĭ. Mai deunăḑĭ nu ne vĕḑuserăm două ḑile întregĭ, ér a treia ḑi, când ne-am revĕḑut, eram p'aci sĕ punem amêndoi mâna la pălărie, am revenit însĕ la timp, lăsarăm brațele în jos și trecurăm unul pe lângă altul. Casele îmĭ sunt de asemenea cunoscute. Când merg pe stradă, am impresia ca și cum fie-care mi-ar veni înainte și s'ar uita la mine vrînd sĕ ḑică par-că: Bună ḑiua! Ce mai facĭ?

Mĕ înțelegețĭ așa-dér, în ce chip sunt eu cunoscut cu întreg orașul.

Pe stradă mĕ simțiam indispus, acasă nu mĕ cunosceam singur pe mine. Două serĭ m'am tot gândit: Óre ce voiŭ fi avênd? Mĕ uitam la păreții mei afumațĭ, la plafond, la mobilă, la fie-care scaun, întrebând óre nu stă ascunsă în ele causa mâhnirei mele. Tóte de geaba. Nu m'am ușurat câtu-șĭ de puțin. Imĭ veni în minte sĕ chem pe Matronja și sĕ-i fac reproșurĭ din causa paiangenilor, ce erau pe la colțurile păreților și pentru disordinea din casă, ea însĕ se uita la mine mirată, fără sĕ rĕspundă un cuvênt, așa că paiangenii stau și acuma bine conservațĭ la locurile lor. Aḑĭ diminéță în sfîrșit am aflat causa indisposiției mele. Causa este, că toțĭ plécă la țéră. Orașul Petersburg amenință a deveni o pustietate. Și eu eram gata sĕ plec, eram gata sĕ mĕ asociez cu orĭ-ce domn care avea înfățișare mai venerabilă și care se urca în vr'o birjă. Nimenĭ însĕ nu mĕ poftia.

Mânat de neliniște, eșii și rĕtăcii timp îndelungat până nu mai scieam, unde sunt și m'am trezit, că stau la bariera orașului. Atuncĭ însĕ îmĭ venì o disposiție veselă. Eșii la câmp și între sĕmĕnăturĭ și liveḑĭ simțiam, că mi-a trecut orĭ-ce obosélă. Toțĭ trecĕtorii se uitau la mine așa de veselĭ, aprópe mĕ salutau și eram mai vesel, decât orĭ-când în viéța mea. Par-că m'așĭ fi trezit de-odată în Italia, așa influență estra-ordinară avură asupra mea câmpul și natura liberă.

Esistă ceva inexplicabil emoționant în natură prin împrejurimile Petersburgului, când la începutul primăverii ea îșĭ arată tótă puterea dăruită de ceriŭ, când se desvóltă pompósă și se împodobesce cu florĭ. Involuntar îțĭ aducĭ aminte de fata bolnavă, la care privițĭ cu compătimire și care de-odată, ca prin miracol se face o minune de frumuseță. Sunteți surprinșĭ și vĕ întrebațĭ: Ce putere a împrumutat

şi aprobă atitudinea ei. Mai târdiu s'au alăturat şi Germania, Anglia şi Franţa, recunoscênd independenţa României. N'are deci nimenî dreptul sĕ impute statului român, că ar fi violat tractatul de Berlin, după-ce afacerea a fost resolvată cu consimţĕmêntul puterilor semnatare.

După acésta „Sieb. d. Tagblatt“ urméza astfel:

„Nu aşa disele legî pentru strĕinii din România sunt causa emigrării Evreilor de acolo. In timpul cât a dominat art. 7, dela 1866 pănă la 1876, numerul Evreilor s'a îndoit în România, ér dela tratatul de Berlin încóce pănă la anul 1898 ei s'au înmulţit din nou cu 55 la sută.

„Numai după-ce a dat peste ţêră marea crisă agrară din anul 1898, când nimenî nu avea de lucru şi toţî sufereau şi duceau lipse marî, când în mijlocul acestei miserii şi nemulţumirî, *sionismul*, răzimat pe constituţia liberală a României, a început a agita fără nicî un scrupul, numai de atuncî s'a pornit un curent de emigrare peste frontierele României.

„Ca sĕ putem înţelege agitaţia aceea în tótă cutezarea şi necruţarea ei, ajunge sĕ amintim apelurile mincinósce, carî au fost lăţite între micii industriaşî evrei, cu scopul de a deştepta în ei credinţa, că legea cea nouă industrială intenţionéză a lua pânea din mânile elementului industrial evreesc. Inzadar s'a încercat guvernul român şi chiar unii Evrei sĕ alunge frica astfel produsă, care mână pe ómenii din clasa de jos cu miile peste ocean şi a servit apoi de basă protestului dat de cabinetul din Washington. Publicându-se în urmă legea meseriilor, în care şi Evreii de sub scutul statului român erau egal îndreptăţiţî cu industriaşii naţionalî în ce privesce dovedirea capacităţii, agitatorii au retăcut paguba, ce au causat'o Evreilor din România prin amăgirile lor.

„Cu atât mai tare însĕ se defaiméză naţiunea română ca popor barbar, care ar răpì Evreilor tóte mijlócele şi chiar posibilitatea unei muncî cinstite, şi care în tirănia sa póte fi asĕmănat numai cu iniţiatorii crudimilor armene. I-se atribue barbarie asiatică unei naţiunî, care a înţeles póte mai bine şi mai cu pricepere ca orî care altă naţiune din Europa ideea asimilării creştinescî şi se nisuesce a-o realisa. Legile române pentru strĕinî sunt un sistem de apĕrare deplin îndreptăţit, prin care tînĕra naţiune îşî completéză edificiul statului şi căutând a se asigura contra pericolelor interne şi esterne.

„De aceea mincinósa presă jidovéscă esercită asupra omului nepărtinitor acelaş efect respingĕtor ca şi procederea Statelor-Unite, carî ca sĕ scape de nisce incomóde elemente, împedecă întrarea jidanilor din România strigând tot-odată: Prindeţî pe hoţul! Doctrina Monroe, acésta formulă de cauciuc a politicei americane de putere universală, primesce érăşî o formă nouă. Nu numai marilor puterî este interdis a a pune piciorul pe continentul Columbiei, ci şi sĕrmanilor Jidovî!

„Nu România, căreia i-se face imputarea, ci Uniunea este un stat antisemitic. Cel puţin în România încă nu s'a întîmplat, ca plebea, cu asistenţa poliţiei, sĕ atace cu împuşcăturî de revolver conducte funebrale, precum acésta s'a întâmplat de curînd în New-York şi Chicago.

„America ca protectóre îngrijată a jidovilor în statele balcanice! Uniunea firesce are sĕ se îngrijéscă pentru liniştea şi ordinea în Orient, pentru care garantéză calomniatul stat român ca păzitor al gurilor Dunării. Nu i-ar displăcea însĕ unchiului Sam cu sacii sĕi de cereale, décă colo departe în mijlocul Turciei popórele s'ar rĕsboi între sine şi pe unul dintre cei mai marî concurenţî ai pieţelor de cereale ale lumii, pe România, ar delatura'o pe un moment dela concurenţă. Acéstă împrejurare încă trebue sĕ fie luată în socotélă la apreţiarea valórei notei protestătóre americane.

„Décă Statele-Unite cu suta de milióne de locuitorî ai lor se tem chiar şi de asimilarea unui numĕr relativ fórte mic de Jidanî proletarî pripăşiţî, acésta confirmă direct necesităţile legilor aduse pentru strĕinî ale României, unde faţă în faţă cu-o naţiune mică plină de putere formătóre de stat, stă întregul popor semitic ca naţiune doritóre de cucerirî“...

*

Asupra intervenţiei Statelor-Unite în afacerea jidovilor din România, diarul din Berlin *„Tägliche Rundschau“* scrie următórele:

„Construcţia uimitóre de drept cu care d-l Hay caută a şî justifica amestecul sĕu îndrâsneţ în afacerile interne ale României, va fi luată în serios numai în acele cercurî, carî sunt înrudite cu Evreii din România, orî din alte motive au simpatii pentru dênşiî. Sentimentalismul juridic al Americei a tăcut, când era vorba de barbariile din Transvaal şi s'a împăcat cu călcarea de drept din Filipine; credem, că îi va trece şi durerea, că guvernul român doresce sĕ fie stăpân în casa sa şi espulséză ómenî, carî pănă aci erau numai toleraţî ca strĕinî şi carî au abusat urît de ospitalitatea celor ce i-au primit. Germania va refusa de sigur, de a face greutăţî regatului amic, România, pentru hatârul protegiaţilor israeliţî ai d-lui Hay“.

*

Depeşî sosite din Londra spun că şi *guvernul engles* ar fi adresat o notă către puterile semnatare ale tractatului de la Berlin, cerêndu-le a interveni pe lângă guvernul român în favorul Evreilor. Se dice, că nota englesă ar fi tot în acelaşî sens compusă ca nota Statelor-Unite.

In Bucurescî se crede, că Anglia nevoind sĕ ia ea însaşî iniţiativa în favorul Evreilor, ar fi recurs la bunele servicii ale Americei de nord.

Alţii cred, că nota americană numai aşa a putut vedé lumina dilei, că preşedintele Roosewelt a voit sĕ se servéscă de ea, ca de-o reclamă electorală în campania ce o duce ca viitor candidat la preşidenţiei. Vor fi fost în joc şi unele întregî ale unor speculanţî marî evrei. Se mai crede, că guvernul Statelor-Unite a ales România pentru a-şî pune în aplicaţiune tendinţa sa de a-se amesteca în treburile Europei.

*

Puterile triplei alianţe se crede, că se vor ţine de tot reservate faţă cu nota americană. Rusia se pare a nu da nicî o importanţă intervenirei lui Mr. Hay, ér Franţa va face şi ea ceea-ce face Rusia.

Congresul „Corda Fratres“.

II.

Sĕ admitem casul, că secţiunile ar fi formate după naţionalităţî.

Cu câtă dragoste şi abnegaţiune n'ar lucra fie-care secţiune, afară dór de secţiunea maghiară, la promovarea scopului urmărit, décă ar fi compusă din elemente omogene conduse de aceleaşî idei şi sentimente?

In casul contrar, ce alipire aşî puté avé d. e. eu unul, născut Român, care m'am desvoltat în spirit român prin propria-mî stăruinţă, deşi am studiat din copilărie tot la şcolî germane, décă ajuns a mĕ înţelege cu colegii maghiarî asupra unor cestiunî umanitare şi civilisatorice de ordinul cel mai înalt, m'aşî convinge, că aceştî colegî urmăresc idei şi scopurî cu totul contrare ideilor şi scopurilor mele?

Cestiunî de ordin înalt ca cele urmărite de Federaţiune, la carî se pretinde ca factorii conlucrătorî sĕ fie ei înşi-şî pĕtrunşî pănă la suflet de însĕmnătatea şi folosul lor pentru omenime, sĕ simtă ei înşi-şî în adêncul inimei necesitatea lor, nu se pot resolva de nisce factorî, carî ei pe ei se urĕsc şi carî tind a-se nimici unul pe altul.

Şi un ast-fel de tablou ne-ar presenta secţiunile formate după placul colegilor maghiarî. Ar fi ca şi când lupul ar predica blândeţa şi vulpea morala!

Eu unul alt-fel am priceput menirea Federaţiunei „Corda Fratres“ şi sunt sigur, că aşa o va fi înţeles şi întemeietorul ei, onorabilul Dr. Efisio Giglio-Toss.

Am aşteptat, ca flórea naţiunilor europene civilisate, fiind inspirată de principiile morale creştinescî, ce forméză basa culturii şi civilisaţiunii moderne, şi spiritul şi cugetul ei fiind îndreptate spre cele mai sublime idealurî ale omenimii, cum d. e. este pacea universală între popóre, am aşteptat, dic, ca flórea acestor naţiunî sĕ fie la culmea chemării sale întru propagarea acelor principii prin Federaţiune însa-şî.

Imî imaginam că fiiî aceloraşî muse, dér de diferite naţionalităţî — şi decî cu diferite pornirî sufletescî, născute în sînul lor prin crescerea diferită de acasă, sub diferite împrejurărî şi condiţiunî, — adunaţî într'un singur templu de pace, pentru a se cunósce şi respecta reciproc, pentru a-şî conforma pornirile într'o singură direcţiune, care sĕ-i conducă spre fericirea comună, prin schimbarea de idei şi sentimente între olaltă, nu vor fi conduşî în aspiraţiunile lor decât numai şi numai de principiile umanitare, dictate de sentimente umane. Ast-fel ei crescuţî la olaltă în sînul Federaţiunei, pentru o operă înaltă umanitară, odată deveniţî factorî influenţî la ei acasă, ar fi putut în deplin acord conlucra la ajungerea scopului înalt, ce-şî propusese.

Dér, precum se vede, m'am înşelat amar în aşteptările mele.

In loc de înţelegerea şi armonia dorită în idei şi sentimente, în sînul Federaţiunei deja la începutul esistenţei sale se iviră cele mai marî neînţelegerî de natură a ameninţa însa-şî esistenţa Federaţiunei. Şi aceste neînţelegerî au fost provocate numai şi numai de colegii maghiarî prin atitudinea lor duşmănósă faţă de colegii lor românî, atitudine cu totul contrară principiilor, carî servesc ca basă Federaţiunei.

Mĕ întreb, décă colegii maghiarî ar fi observat o procedură ca cea observată în congresele anterióre, fiind ei propriiî lor sfătuitorî şi conducĕtorî în judecata şi activitatea lor de la început? Căcî orîcare ar fi crescerea lor de acasă, în familie şi societate, nu-mî pot imagina şi nu pot crede, ca ei în şcólele lor medii şi superióre sĕ fi învĕţat minciunî în ceeace privesce cultura şi civilisaţiunea adevĕrată. Nu-mî pot imagina, ca înrîurinţa cugetărilor şi învĕţăturilor ómenilor marî învĕţaţî ai tuturor timpurilor, asupra inimilor şi minţilor lor, sĕ fi fost de altă natură, decât efectul ce l'au avut acele cugetărî şi învĕţăturî asupra tinerilor cultivaţî ai celor-lalte naţiunî.

Sub ast-fel de consideraţiunî, atitudinea colegilor maghiarî mi-o pot esplica numai ca fiind influinţată de alţî factorî nechemaţî, carî s'au folosit de ei, ca de nisce unelte, pentru ajungerea scopului lor nedemn de secolul al XX-lea, când pacea universală între popóre e pusă la ordinea dilei.

Décă în congresele anterióre ţinute la Turin, Roma şi la Paris, guvernele respectivelor ţĕrî au aflat de bine a sprijini interesele şi scopul Federaţiunei, ridicând prestigiul ei prin presenţa miniştrilor lor, — carî au binevoit a-le presida în calitate onorifică, fără a-se amesteca în afacerile interne ale Federaţiunei şi fără a influinţa şi decide atitudinea tinerilor congresişti din ţéra respectivă—mĕ mir cum guvernul maghiar, prin atitudinea ministrului de culte şi instrucţiune, precum şi prin aceea a parlamentului maghiar, îşî arógă singur dreptul, pe care celelalte nu şi-l'-au însuşit!

Din faptul acesta reiese, că responsabilitatea pentru zădărnicirea scopului Federaţiunei, cade asupra guvernului maghiar, care prin influinţa sa condamnabilă asupra tinerimei maghiare, îndémnă pe acésta a păşi în sînul Federaţiunei condusă de cel mai înfocat şovinism, care acolo nu póte fi admis!

Décă e adevĕrat ceeea-ce se spune, precum că colegii maghiarî ar fi voit s'atragă pe colegii lor strĕinî la serbarea lui Kossuth, în scopul unei demonstraţiunî internaţionale pentru acesta şi contra dinastiei, mĕ întreb, cum póte fi tinerimea maghiară într'atâta lipsită de tact, încât sĕ tîrască haina nepătată a Federaţiunei în noroiul politicei şoviniste de partid?!

In urma acestora 'mî vine sĕ cred, că tinerimea maghiară e departe de a fi pretinsă de intenţiunile sublime ale Federaţiunei şi că acésta tinerime nu e capabilă de a contribui la realisarea lor.

Ér prin zădărnicirea congresului, ei singurî îndreptăţesc acéstă acusare.

*

Aşî dori ca cele atinse de mine aicî sĕ fie ideile conducĕtóre ale tinerimei române în viitórea acţiune.

Am arătat mai sus motivele, carî trebuesc sĕ fie decidĕtóre pentru formarea secţiunilor după naţionalităţî, fiind în conformitate cu interesele culturale şi cu scopul umanitar al Federaţiunei, şi formând punctul de vedere pe care trebue sĕ se pună şi Francesii şi Italienii, şi care va fi şi al multor altor naţionalităţî, ca: Cehî, Polonî, Slavî de sud, Irlandezî etc., decî tóte naţionalităţile, carî au aceeaşî séu o analógă sórte politică ca a nóstră. Nu se vor opune Spaniolii, Americanii de nord, nicî Ruşii, doritorî de libertatea consciinţei individuale. Ér Nemţii, décă ei ar fi conduşî de alte principii ca cele ce servesc de basă Federaţiunei, singurî póte ar fi cu Maghiarii; ei însĕ de-ocamdată nu sunt aderenţî ai „Federaţiunei“.

Pentru noi Românii acele motive trebue sĕ fie singurele sfătuitóre şi conducĕtóre, conţinênd condiţiunea unităţii nóstre culturale.

Decî în nicî o împrejurare noi nu putem ceda, chiar décă ar trebui sĕ repăşim cu totul din sînul Federaţiunei. A ne sacrifica puterile nóstre intelectuale şi materiale pentru o corporaţiune, care ne denégă, fie şi numai pe jumĕtate, dreptul nostru de esistenţă naţională, ar fi o crimă!

Un membru român.

Regele Belgiei şi contesa Lonyai.

Alaltăerî s'a făcut înmormêntarea Reginei *Henrieta* a Belgiei, asistând o mulţime enormă. Corpul a fost transportat la gară, de unde un tren special, care a plecat la amiadî, l'a transportat la Laeken.

Cu ocasiunea înmormêntării s'a întêmplat un incident penibil între regele Belgiei şi fiică-sa *Stefania*, fosta soţie a rĕ-

---

acestor ochî triştî un asemenea foc? Ce, a putut sĕ înroşéscă obrazii slabî şi palidî şi sĕ tórne pasiune în aceste trăsăturî? Ce a putut da frumuseţă şi viéţă obrazilor tinerei fete? Nu-i aşa, că vĕ aflaţî în faţa unei enigme, dér momentul plăcut trece... póte mâne vĕ vor întîmpina aceleaşî privirî gânditóre şi distrate.... Vĕ dóre, că frumuseţa care strălucea înşelătóre se veştezesce aşa de curênd... Vĕ dóre fiind-că nicî măcar atâta timp n'aţî avut, ca sĕ o îndrăgiţî...

M'am întors târdiu în oraş. Când m'am apropiat de locuinţa mea, sunase deja órele dece. Drumul meu ducea d'a lungul cheului de la canal, pe care la acéstă oră nu întêlnescî un singur suflet. Adevĕrat, că eu locuesc în mahalaua cea mai îndepărtată. Mergeam şi cântam. Décă mĕ simt fericit, trebue sĕ fredonez, ca orî-ce om fericit, care n'are nicî amicî nicî cunoscuţî bunî, carî sĕ împartă bucuria cu dênsul. De-odată sĕ întêmplà ceva neaşteptat...

Rĕzimată de rampă stătea o fată şi privia cu atenţiune la apa tulbure. Nu vedeam dintr'ênsa mai mult, decât o pălărióră drăguţă, galbenă şi o pelerină cochetă, négră. De sigur o brunetă, gândiam în mine. Pĕrea, că nu mî-a audit paşii, căcî nu se mişcà, când cu respiraţia oprită trecui pe lângă ea. De sigur este cufundată în gândurî. Atuncî audìi un suspin mut... Mĕ oprìi... Nu mĕ înşel. Fata plânge. Mi-se stringea inima. Şi cu tóte că faţă cu femeile sunt cam ruşinos, mĕ întorsei, mĕ apropiai de ea la distanţă de câţî-va paşî şi de sigur aşî fi dis: Dómna mea! — décă nu îmî venea în minte, că acéstă esclamaţie se repetă de mii de orî în tóte romanele rusescî. Pe când eu stăteam şi mĕ gândiam, căutând o vorbă potrivită, fata se întórse şi fugì pe lângă mine. Eu după dênsa. Ea însĕ părăsi cheiul, traversà strada şi merse pe trotoar mai departe. Eu n'am îndrăsnit sĕ trec pe partea acea a strădii. Inima îmî bătea, ca unei paserî, pe care o prinde cineva. O întêmplare îmî venì în ajutor.

Pe partea de dincolo nu departe de necunoscuta mea, se ivi un domn mai în vêrstă, care mergea clătinându-se pe lângă case. Fata mergea ca o săgétă, ca tóte fetele carî vor sĕ evite, de a li-se oferi cineva, sĕ le însoţéscă. Bĕtrânul însĕ se luà, cât îl ţineau piciórele după ea. Ea mergea ca vêntul, însĕ bĕtrânul o ajunse cu tóte acestea. Fata strigà. Eu sărìi în acelaşî moment la faţa locului. Necunoscutul se ruşinà, tăcù şi se îndepărtà.

„Vĕ rog sĕ-mî daţî braţul“, disei eu către fată „aşa nu va mai îndrăsni sĕ vĕ supere“.

Fata îmî întinse braţul, tremurând încă de frică. O necunoscutule! Cât te-am binecuvêntat în acest moment! Mĕ uitai la dênsa. Era frumuşică şi brunetă. Pe genele ei străluceau lacrĕmî de gróza de mai înainte séu de durerea de la canal. Pe buzele ei însĕ se ivì un surîs. Ea se uitá la mine pe furiş, se înroşi şi se încurcà...

(Va urma.)

posatului archiduce Rudolf, ér actualmente contesa *Lonyai.* Când regele *Leopold* a aflat, că şi contesa Lonyai a sosit la Spaa, fù fórte surprins şi a ḑis, că nu-i ia în nume de rĕu, că a venit şi ea la înmormêntarea mamei sale, lucrul acesta însĕ nu póte sĕ schimbe nimic în raporturile dintre el şi fiică-sa şi nu póte restabili relaţiile dintre părinte şi fiică. După declaraţia acésta regele a întrat în capela mortuară, unde a aflat pe contesa Lonyai, care îngenunchia şi se ruga la cosciugul mamei sale. Regele aşteptà până când contesa şi-a încheiat rugăciunea, apoi — vĕḑêndu-l toţi cei de faţă — *făcù sĕmn fiicei sale sĕ se depărteze.* Contesa fără a ḑice vr'un cuvênt, se ridicà şi se supuse ordinului tatălui sĕu; merse până 'n pragul capelei şi aicì căḑù. Sora ei, principesa Clementina, o luà de braţ şi o conduse până la trăsură. După depărtarea fiicei sale, regele Leopold ḑicea într'una:

— *Nu vreu s'o vĕd!*

De la capelă, contesa Lonyai s'a dus cu trăsura direct la gară. Nicĭ un funcţionar de la curte n'a însoţit'o la gară. Contesa plângea într'una şi ochii i-se roşiseră de plâns. Astfel sosi ea în Bruxella, unde a descins la palatul contelui de Flandria. Aicĭ era sĕ soséscă şi contele Lonyai, însĕ încunosciinţat de cele ce s'au petrecut, el n'a venit. Contesa Lonyai s'a dus direct în Anglia.

Din Bruxella se telegrafézĕ, că oficiul telegrafic din Spaa, a refusat telegramele, carĭ vorbeau despre incidentul dintre regele Leopold şi contesa Lonyai.

*

Despre incidentul între regele *Leopold* şi contesa Stefania *Lonyai,* acésta din urmă a dis către un ḑiarist belgian, care a interwievat'o în „Hôtel de Flandre", următórele: „Eu mĕ rugam la cosciugul mamei mele, când fui însciinţată că regele refusă audienţa ce i-am cerut'o, şi că nu doresce presenţa mea. Regele sĕ fi dis: „Nu desaprob pasul contesei Lonyai (adecă că a venit lângă cosciugul mamei sale), dér acésta nu póte delătura conflictul familiar." De aceea eu voiŭ pleca la 2 óre 25 min. (înainte de înmormêntare) la Calais, unde mĕ aştéptă soţul meu."

Un toast caracteristic.

Se scie, că în diua de 18 Septemvrie s'a desvêlit în *Zelau,* capitala comitatului Sĕlagiu, monumentul ridicat în amintirea baronului Wesselényi Miklós.

Cu acéstă ocasiune s'a dat şi un banchet, la care primul toast l'a rostit fişpanul Sĕlagiului, baronul Wesselényi Miklos, un descendent al celui sĕrbătorit. Acest toast a fost ridicat după obiceiu în sănĕtatea Majestăţii Sale. L'am numit toast caracteristic în felul sĕu, fiind-că în acelaşĭ timp, când şeful comitatului şi representant al guvernului Majestăţii Sale, uréză capului încoronat al ţĕrii sănĕtate şi prosperitate, — anunţă tot-odată ca ceva sigur şi apropiat, disolvarea şi ruinarea vechiului imperiu austriac. Étă ce a ḑis domnul fişpan al comitatului Sĕlagiŭ:

„Onoraţĭ Domnĭ!

„La Ungurĭ este o tradiţie naţională fidelitatea către rege. Ungurul îşĭ respectéză constituţia sa străveche şi îşĭ iubesce regele încoronat, care n'are sprijin mai credincios şi mai sigur în tot imperiul, decât pe naţiunea maghiară. Şi i-ar fi un sprijin cu atât mai puternic, cu cât mai mult ne-am puté consolida fiinţa nóstră de stat naţional maghiar liber şi unitar, şi cu cât mai mult ne-am puté realisa idealurile nóstre naţionale.

„Hoch Hohenzollern!" — acest strigăt a resunat nu de mult în parlamentul austriac. Se póte, că acest strigăt sĕ nu nu fi fost decât o ironie, atâta însĕ este sigur, că a fost un avertisment fórte serios, atât de serios, încât ar fi bine ca sĕ tragem cu toţii consecinţele din el. Dór nenumĕrate sunt semnele din carĭ putem deduce, că esistenţa *împĕrăţiei austriace este numai de aḑi pe mâne, căci elementele disparate ale aceleia, mai curênd orĭ mai târḑiu vor căuta a se contopi în marile imperii vecine şi precum buretele absórbe apa, aşa va fi absorbită Austria de către Germania şi Rusia. Trebuie sĕ ne îngrijim aşa dér dinainte de tronul regelui nostru maghiar, pe care îl înconjóră patriotismul, fidelitatea şi constituţionalismul.*

„Patriotismul naţiunei maghiare s'ar şi îngriji de acésta, s'a îngrijit şi până acuma, şi nu este vina lui, că imperiul sfântului Ştefan n'a devenit ca stat şi ca forţă economică de ḑece orĭ mai tare, de cât cum este actualmente şi că prin urmare nu póte sĕ fie dinastiei un sprijin de ḑece orĭ mai puternic, de cât cum este actualmente.

„Dér ceea ce n'a fost până acuma, va fi în viitor, décă şi Dumneḑeul Ungurilor aşa va voi, şi constituţionalismul şi sentimentele dinastice ale naţiunei maghiare mai curînd séu mai tîrḑiu vor găsi aprecierea şi încrederea cuvenită.

„Pentru-că noi avem încredere deplină într'un viitor mai bun şi suntem liniştiţĭ, vĕḑênd sórtea nóstră depusă în mânile bunului nostru rege, şi tocmai de aceea cu supunere omagială ridic acest pahar pentru Majestatea Sa imperială şi regală Francisc Iosif I., regele constituţional şi încoronat al Ungariei.

„Sĕ trăéscă regele ungar!"

In cursul banchetului au ridicat mai mulţĭ toaste, între carĭ şi secretarul de stat Szell Ignacz, care, după cum raportéză o fóie unguréscă, spre marea surprisă a celor de faţă, a pus în gâtul fişpanului însemnele ordinului *Coróna de fier cl. II.,* acordat de Maiestatea Sa.

In adevĕr nu s'ar puté cita în grabă un esemplu mai isbitor pentru *armonia antitéselor,* de cât toastul oficial de mai sus, ridicat în onórea Majestăţii Sale cu prevestirea apropiată a imperiului sĕu, şi — decorarea toastantului cu un ordin atât de înalt de către acelaşĭ monarch, al cărui imperiu a fost vizat cu câte-va minute mai nainte ca menit sĕ se prăbuşéscă!...

SCIRILE DILEI.

11 (24) Septemvrie.

Vandalism. Din *Seinĭ* ni-se scrie, că Duminecă nóptea spre Lunĭ, plebea adunată pentru sĕrbătorirea lui Kossuth, *a bombardat şi a sfărîmat cu pietrii tóte ferestrile institutului „Sătmăreana".* — Étă cum sciu sĕ „serbeze" „patrioţii" kossuthiştĭ pe „idolul" lor, tatăl şovinismului şi al urei de rassă.

Mórtea mareşalului Filipescu. O telegramă din Bad-Neuheim anunţă mórtea lui G. *Filipescu,* marele mareşal al curţei regale române, care a încetat din viéţă, în urma unei bolĭ de inimă de care suferea. Corpul regretatului defunct va fi dus în ţéră. Mareşalul Filipescu era fiul marelui ban Iordache Filipescu şi descindea din una din cele mai ilustre familii boerescĭ ale ţĕrii. In vêrstă de aprópe 65 anĭ, defunctul a fost în mai multe rêndurĭ deputat, senator şi mareşal al palatului. Posedând o considerabilă avere, Filipescu a fost distins de Regele, încă dela începutul domniei sale. Pentru dinasticismul, sinceritatea şi stacornicia credinţelor, Suveranul a onorat tot-déuna pe defunctul mareşal cu prietenia sa. După Vasile Boierescu, G. Filipescu a fost dintre puţinii cărora M. Sa a binevoit sĕ le acorde titlul de „amicul sĕu." Mareşalul lasă în urma sa o înconsolabilă soţie, fiica principelui Hangerli, fost guvernator al Posnaniei.

Panachidă la mormêntul lui Ştefan cel Mare. La mănăstirea Putna, (Bucovina), în ḑiua de 1 Septemvrie, s'a serbat de către egumenul mănăstirei părintele Teofil Petraş, o panachidă la mormêntul lui Stefan cel Mare. Au participat copiiĭ dela şcólele din împrejurimĭ, ér un cor compus din 45 copilaşĭ românĭ, au ridicat rugile lor îngerescĭ, către acel a tot puternic, pentru odihna sufletului marelui voevod. Au urmat după serbare cuvêntărĭ ocasionale şi o masă pentru copii şi asistenţĭ.

Afacerea Pavlovicĭ. „Nagybecskereki Hirlap" scrie, că tribunalul din Chichinda-mare a încheiat studiarea actelor privitóre la cunoscuta afacere Pavlovicĭ (Pavlovicĭ se scie, că e învinuit, că ar fi bătut la gara din Chichinda pe nisce băeţĭ, carĭ cântau „Szozat"-ul, „Imnul" şi „Kossuth-nota"). Judecătorul delegat cu afacerea acésta, a calificat de *contravenţiune* (transgresiune) pretinsa faptă a lui Pavlovicĭ, şi a propus, ca afacerea sĕ se transpună la judecătoria de ocol.

„Croaţii şi sfinţii maghiarĭ". Cât de mare este animositatea între Croaţĭ şi Maghiarĭ, o dovedesce între altele şi următorul cas interesant. Din *Senji* (Zengg) se anunţă, că preoţimea diecesei a hotărît în sinódele protopopescĭ, ca în viitórea conferenţă preoţéscă sĕ propună, ca sĕrbătórea *sf. Stefan* sĕ nu se mai ţină în viitor. Ei vor învita preoţimea din celelalte diecese croate şi dalmatine sĕ facă asemenea.

Instalare de fişpan. Sâmbătă, 27 l. c., se va face în *Dicio-St.-Mărtin* instalarea noului fişpan *Kemeny* Akos.

Zăpadă. Alaltăerĭ nópte a nins la Ploescĭ şi Burdujenĭ. Zăpada a format un strat de 6—8 centimetri. „Pétra Craiului" şi Buceciul, precum şi alţĭ munţĭ mai înalţĭ sunt acoperiţĭ cu zăpadă.

Cununie. D-şóra Emilia *Garoiu* şi d-l Valentin *Bude* îşĭ vor celebra cununia religiósă Duminecă 15 (28) Sept. în biserica sf. Nicolae din Zêrnescĭ.

Procedură disciplinară pentru datorii. „Egyetértés" spune, că în contra a *1800* funcţionarĭ comunalĭ ai „capitalei", se va introduce procedură disciplinară *pentru datorii.*

Garnisónă desertată In arestul militar din Arad a fost transportat eri un întreg detaşament militar. Acest detaşament aparţine regimentului 46 de infanterie şi era comandat spre păzirea insulei Ada-Kaleh. Arestarea are motive neobicînuite şi interesante. Garnisóna insulei Ada-Kaleh se recrutéză din corpul VII de armată din Timişóra, care trimite acolo soldaţĭ cu schimbul din diferitele regimente. Anul acesta a venit rêndul regimentului 46 din Seghedin. Soldaţii pe semne suferiau de urît în insula părăsită şi au trecut cu toţii Dunărea la Orşova, ca sĕ facă chef. Locotenentul Bartha, a vĕdut cu mare mirare, că a rĕmas singur în insulă. S'a pus pe căutarea lor şi i-a găsit în curênd în Orşova în disposiţie fórte veselă. Garnisóna a fost arestată şi dusă la Arad. Asemenea desertărĭ s'au mai întêmplat de pe insula Ada-Kaleh, dér o desertare în massă, ca acésta, este ceva ne mai pomenit în felul sĕu.

Erupţiunĭ nouĕ în Antile Din New-York se anunţă, că o nouă erupţiune s'a produs la vulcanul Saufrière din insula San-Vicenzo (Antilele englese). Guvernatorul aştéptă instrucţiunĭ pentru evacuarea insulei. Panica e mare în populaţiune.

Comitetul bis. gr.-ort. rom. din Órda-de-jos învită la petrecerea, ce o va aranja Duminecă în 15/28 Septemvrie a. c. cu ocasiunea sfinţirei nouei sale de învĕţămênt. Pentru comitetul parochial: *George Cutean,* paroch şi preşed. com. *Basil Haţegan,* notariul comitetului, *Stoia Nicolae,* epitrop. Preţul întrării: de persónă 1 cor., de familie cu trei membrii 2 cor. 40 fil. Venitul curat este destinat pentru acoperirea cheltuelilor avute cu ocasiunea zidirei. Contribuirĭ se primesc cu mulţumire şi se vor publica.

In Villa Kertsch etagiul al doilea, constătător din 4 odăi, bucatărie, cămară etc., dela 1 Octomvrie de închiriat.

Literatură.

A apărut *„Almanachul"* societăţi „*Petru Maior*" Budapesta 1901 cu un copi ţinut bogat şi ilustrat. Format 8⁰ cu 144 paginĭ. *Preţul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

„Castelul din Carpaţĭ", roman din viéţa poporului român din Ardeal, de Jules *Verne,* tradus de d-l Dr. Victor *Onişor* cu o prefaţă de Dr. Eliă *Dăianu* (Tiparul „Tipografia" societate pe acţiunĭ Sibiiu). *Se află de vênḑare la Tipografia „A. Mureşianu" Braşov.* Esemplarul broşat ediţ. poporală *1 cor. 60,* broşat ed. de lux *2 cor 40* (plus 10 b. porto), legat *4 cor.* (plus 20 b. porto). O carte fórte interesantă, care n'ar trebui sĕ lipséscă de pe masa nicĭ unui Român.

Diverse.

Pantofĭ de hârtie. Astăḑĭ se folosesce deja hârtia pentru a face diferite obiecte diverse, începênd dela stêlpii telegraficĭ până la rótele de vagóne. Un industriaş german a descoperit o nouă utilisare, care póte fi mai puţin savantă, cu tóte astea nu e lipsită de o órecare originalitate practică. Fără a voi sĕ-ĭ facem reclamă, putem spune, că industriaşul în cestiune a fondat uzina sa la Dessan, capitala ducatului Anhalt, nu departe de Lipsca şi că el fabrică acolo cu maşina pantofĭ de hârtie. Da, pantofĭ şi nimic alt ceva. Şi ce e mai curios, aceştĭ pantofĭ sunt toţi cumpĕraţĭ de către otelierii regiunei. In adevĕr, aceştia au contractat obiceiul, de câtva timp, de a furnisa muşteriilor lor pantofĭ pentru a umbla în ei diminéţa, îngrijindu-şĭ de toaletă şi aşteptând sĕ li se văxuéscă ghetele. Pantofii de hârtie, a căror preţ e fórte mic, pot fi reînoiţĭ de 3—4 orĭ pe sĕptĕmână pentru óspeţiĭ carĭ petrec mai mult la hotel, şi acéstă mică atenţiune e adeseorĭ de ajuns spre a-i face sĕ nu plece aşa de curênd. Când se vor face acum bonete de bumbac din hârtie?

O întîmplare a unui rege. Regele Belgiei Leopold II fiind în vilegiatură la Luchon a trimes sĕ i-se aducă un bărbier care sĕ-i tae barba. După ce luà şervetele dela gâtul augustului client, bărbierul aştepta plata. — Ce doresci? întrébă regele. — Douĕ-ḑecĭ de lei, Majestate. — Am obiceiul sĕ plătesc fórte galant, ḑise regele Leopold şi scóse din pungă o piesă nouĕ de doi francĭ, pe care o puse în mâna bărbierului. — Vedĭ, este absolut nouă şi astfel vei avé ocasia sĕ vedĭ capul pe care l'ai bărbierit. Bărbierul de nĕcaz şĭ-a atârnat imediat la uşe o firmă de furnisor al M. S. Regelui Belgiei.

ULTIME SCIRI.

Sofia, 24 Septemvrie. Sĕrbările de la pasul Şipca nu vor avé nicĭ un fel de caracter politic. Din causa acésta la Sofia va merge numai contele *Ignatiev,* cu familia. Marele duce Nicolae Nicolaievicĭ va sosi mâne (Joi) în Varna, unde îl aştéptă prinţul Ferdinand.

(Era hotărît, ca şi marele duce Nicolae Nicolaevicĭ sĕ mérgă la Sofia, însĕ în urma reducerei sĕrbărilor, el nu va merge în capitala bulgară).

Viena, 24 Septemvrie. Miniştri unguresci Szell, Daranyi şi Lukacs au sosit erĭ aicĭ, şi deja erĭ după amiaḑĭ au avut conferenţe cu miniştri austriacĭ în afacerea pactului.

Sosiţi în Braşov.

Pe ḑiua de 23 Septemvrie 1902.

H. Pomul verde: Schubert. Bucurescĭ; Bohm, Braşov; Nagy M. Oşorheiŭ; Flitner, Bucurescĭ; Hadnagy, Kovasna; Balass, Kászon; Parolek Brassó.

G. Europa: Bickel, Beck, Arad; Varga, Pesta; Nelken, Viena; Zupfer, Pesta; Antonescu, Iacobsohn, Bucurescĭ. Goebel, Trier; Schwarzstein, Pressburg; Jokl, Cluşiŭ: Fried, Oradea; Albrecht, Sibiiu; Grünhut, Brünn.

H. Bucurescĭ: Fischer, Kellermann. Kolban, Hirsch, Kronberger, Pesta; Jahn, Szabadka; Kurtzig, Arad.

H. Orient: Vogel, Cernăuţĭ; Popovicĭ, Sadu; Berbenecĭ, Cernăuţĭ.

H. Grand: Rosner, A. Iulia; Bousin, Apácza; Grün. Bucurescĭ: Lowy, Bucurescĭ.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Septemvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.65
Renta de coróne ung. 4%	98.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	98—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	—.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	—.—
Bonurî rurale ungare 4%	—.—
Bonurî rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	205.50
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin	161.60
Renta de argint austr.	101.15
Renta de hârtie austr.	101.—
Renta de aur austr.	121.10
Losurî din 1860.	151.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15 92
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	728.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	687.25
Napoleondorî	19.07
Mărcî imperiale germane	117.02½
London vista	239.57½
Paris vista	95.12½
Rente austr. 4% de coróne	101 10
Note italiene	94 80

Cursul pieţei Braşov.

Din 22 Septemvrie n. 1902.

	Cump.	Vĕnd.
Bancnot rom.	18.90	18.94
Argint român.	[illegible]	[illegible]
Napoleond'orî.	19.04	19.07